

Hoe staat ECOLANA ervoor.....

Vanaf 13 november 2001, de oprichtingsdatum van onze vereniging, hebben we een aantal van onze gestelde doelen weten te realiseren, te weten:

Gezamenlijk bouwplan. Het bouwplan van de vier bedrijven (2 akkerbouwers, 1 melkveehouder en 1 schapenhouder) is nu zodanig dat de gewassen die op de percelen worden geteeld, zijn afgestemd op de kwaliteit van de grond. Zo worden bijvoorbeeld de aardappelen alleen nog maar geteeld op de percelen die daar het meest geschikt voor zijn en wat daardoor hogere opbrengsten oplevert. Daarnaast is het areaal granen ook afgenomen. Er is hierdoor voor de veehouders meer ruimte gekomen in het graslandareaal. Het concept van het Gemende Bedrijf Nieuwe Stijl is daarmee geslaagd.

Mestafzet. Alle mest die wordt geproduceerd blijft binnen de samenwerking. De beide akkerbouwers gebruiken deze mest in de zomer, vlak na de oogst van het graan, op de dan aanwezig groenbemester die als "vanggewas" fungeert. De stikstof uit de mest wordt dan n.l. vastgelegd door het verterende stro en het groenbemestergewas. Het volgende jaar worden deze percelen gebruikt voor de teelt van aardappelen, waarbij de vastgelegde stikstof dan weer kan worden benut. Verder wordt de mest in het voorjaar ook gebruikt op de zomer- en wintertarwe. Op deze manier wordt er op kunstmest bespaard, wordt er voldaan aan de mestwetgeving en de kringloopgedachte (Cradle-to-Cradle) heeft daarmee ook een betere invulling gekregen. De 2 akkerbouwers en de melkveehouder hebben nu één mestnummer, daarmee zijn alle 4 bedrijven grondgebonden en vrij van derogatie.

Herinrichting Ecolanagebied. In 2005 zijn een aantal inrichtingswerken voor verbetering van de landbouw & natuur binnen het Ecolana werkgebied uitgevoerd. Zo zijn enkele nieuwe sloten gegraven en anderen gedempt voor o.a. een betere perceelsstructuur. Er zijn plasdrasbermen aangelegd die dienen voor extra wateropvang en natuurontwikkeling. Enkele poelen die in de loop van de jaren zijn gedempt, zijn weer in de oorspronkelijke staat teruggebracht. Daarnaast heeft een 12 hectare groot gebied een verhoogd waterpeil gekregen, met daarbij verschillende vormen van agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Helaas is de in 2007 gestarte Integrale Gebiedsontwikkeling "Nije Maaie" vervroegt beëindigd en is een grotere uitwerking niet gerealiseerd.

EcoLaNa Grondfonds. Vanaf 2005 zijn we bezig om nieuwe financiële- en juridische structuren te ontwikkelen. Dit heeft geresulteerd in het EcoLaNa Grondfonds, dit -concept- is in 2009 bij de Vaste Tweede Kamercommissie van Landbouw voor verdere uitwerking aangeboden. Het fonds is een middel om duurzame landbouw te stimuleren, maatschappelijke actoren te betrekken bij de primaire landbouw en beleidsdoelen te realiseren. Het fonds bundelt daarbij geldstromen van private partijen voor grondaankoop en doet uitgifte van de grond aan de landbouw onder bepaalde voorwaarden. Het is de bedoeling dat het EcoLaNa Grondfonds op termijn landelijk kan worden ingezet. Helaas was toen de tijd niet rijp genoeg, maar het biedt nu wel weer nieuwe kansen.

Landschappelijk Biotoopbeheersplan "Kuststrook Holwerd-Ternaard". Vanaf 1989 werden er al verschillende vormen van agrarisch natuurbeheer gevoerd en deze zijn na de oprichting van EcoLaNa verder uitgebreid. In 2007 is in samenwerking met de Provincie Fryslân verschillende experiment vormen van natuurbeheer uitgevoerd. Vanaf 2009 is deze werkwijze omgezet in het Landschappelijk Biotoopbeheer en opgenomen in het Provinciale Natuurbeheerplan om op basis

hiervan verschillende vormen van agrarisch natuurbeheer in de noordelijke kuststrook mogelijk te maken. Per 2016 gaat alles via het Agrarisch Natuurbeheer Collectief “De Waadrâne” en is de kuststrook aangewezen als “Akkervogelgebied”. De vier bedrijven doen nog steeds mee , zowel betaald als onbetaald, aan verschillende vormen van agrarisch natuurbeheer, zijnde “Natuur Inclusieve Landbouw”.

Wandelpad. In 2009 is een wandelroute ontwikkeld die door het Ecolanagebied loopt en die wandelaars laat kennismaken met landbouw op de Ecolana bedrijven. Dit wandelpad is op 9 juni 2010 geopend als het “Ommetje Holwerd .e.o.”. Per 2016 sluit de route aan op het Buitendijkse gebied. Met de wandelroute worden recreanten en bewoners betrokken bij de verschillende teelten, flora en fauna vlak achter de waddenkust en buitendijks. De wandelroute gaat vanuit het dorp Holwerd door het agrarisch gebied naar de kust, via de zeedijk en buitendijks weer terug naar het dorp. Men kan gebruik maken van een bijbehorende wandelkaart met info en verder zijn in de route verschillen zaken ingepast met o.a. bankjes, infopaneel, loopbrug, kijker en kijkhut.

Bio-vergister. In 2011 is een start gemaakt met de realisatie van bio-vergister voor het produceren van elektriciteit (1,6 megawatt) m.b.v. gasmotoren. Voorjaar 2012 was de installatie volledig operationeel voor productie van energie, waarbij ook de rest stoffen (digistaat: vloeibaar en vast) worden hergebruikt als meststof korrels en strooisel. Een verdere upgrading zou mooi zijn om het overtollig geproduceerde biogas om te zetten in Groengas voor het dorp Holwerd.

Natuurontwikkeling Buitendijks en Streekproduct. In 2009 is samen met Staatsbosbeheer projectplan gemaakt om de gronden buitendijks (60 hectare) opnieuw in te richten voor verkweldering. Het idee is om de zee weer meer invloed te geven door het slenkenstelsel weer open te maken tot aan de voet van de zeedijk, dit is in 2016 gerealiseerd. Het is nu weer deels geschikt gemaakt voor vee, met twee drinkplekken en er is een wandelroute met een kijkhut. In samenwerking met het opfokbedrijf Fam. de Graaf en slager Fam. Smit zijn we bezig het streekproduct “WEIDERIJ, vlees uit de waddenstreek” in de markt zetten. Op termijn hopen we daarnaast ook kleinschalige experimenten met akkerbouw- en ziltegroenten te doen als niche product, maar ook om daarmee in te spelen op de verzilting. Mede via het Waddenfonds, Provincie en Gemeente is deze inrichting mogelijk gemaakt. Ook het nog in ontwikkeling zijnde project van “Holwerd aan Zee” kan zo mogelijk hier weer op het Buitendijkse gebied aansluiten.

Natuur Inclusieve Landbouw, Maatschappelijke diensten en GLB. EcoLaNa heeft de afgelopen jaren ingespeeld op de maatschappelijk veranderingen en deze ook daadwerkelijk nog steeds uitgevoerd: agrarisch natuurbeheer (biodiversiteit), beheer (cultuurhistorische) landschapselementen (slaperdijken, rietkragen en dobben), waterberging, wandelpad en duurzame landbouw (kringloop). EcoLaNa heeft zich al bewezen wat betreft Natuur Inclusieve Landbouw, maar wil ook graag verder een rol spelen bij het veranderende Gemeenschappelijk Landbouw Beleid om de kansen voor maatschappelijke diensten en nieuwe verdien modellen hiervoor inzichtelijk te maken. Wij staan als EcoLaNa open voor experimenten om het verrichten van deze genoemde onderwerpen ook in een grootschalig landbouwgebied verder te toetsen.

Educatie en voorlichting. Het geven van educatie, voorlichting en rondleidingen is een continu proces vanaf het begin dat EcoLaNa is opgericht. Het Nordwin College maakt dankbaar gebruik van deze mogelijkheden om opdrachten uit te zetten voor het Regioleren. Door verdere ontwikkeling van de website (www.ecolana.nl) , facebook en nieuwsbrieven zal EcoLaNa haar best doen u te blijven informeren.

INTERESSE IN ECOLANA

Mocht u geïnteresseerd zijn in de activiteiten of rapporten van de vereniging of wilt u eens een bedrijf bezoeken in het werkgebied van de vereniging dan kunt u contact met ons opnemen. Ook kunt u donateur worden en een bijdrage leveren aan of meepraten over een andere landbouw. Neem eens vrijblijvend contact met ons op (ecolana@hotmail.com) wat u eventueel voor ons zou kunnen betekenen.

Met vriendelijke groeten, Kees van der Bos (voorzitter) en Johannes van Sinderen(secretaris)